

Betonburkolatú körforgalom A leromlási modell

Bencze Zsolt
KTI Nonprofit Kft.

Betonburkolat Egyesület Éves Konferenciája
2012 szeptember 12.

Leromlás

- A burkolat leromlásának meghatározása:

Valamely paraméter változása, amely vagy az élettartamot, vagy a közlekedés-biztonság mértékét csökkenti.

Befolyásoló tényezők:

- » Alapanyagok
- » Bedolgozás
- » Utókezelés
- » Fenntartás

Paraméterek

A beton típusa az e-ÚT 06.03.31 alapján: CP

Mit is jelent ez ?

Szilárdsági és tartóssági követelményeket:
Hajlító-, hasító-húzó (és nyomó)szilárdság
Fagyállóság, vízzáróság, kopásállóság

Tervezési kérdések I

A burkolat típusa

- Egyrétegű
- Kétrétegű

Kétrétegű azonos beton összetétel

Kétrétegű eltérő beton összetétel

Felület kialakítása

Fésűs vagy mosott

Tervezési kérdések II

Közlekedésbiztonsági kérdések vetületei:

- Csúzásellenállással kapcsolatos kérdések
- Geometriával kapcsolatos kérdések

Ívsugár

Csatlakozó ágak egymáshoz

viszonyított szöge

Nyomvonal (üldözőgörbe)

Pályaszélesség

A forgalom összetétele

- A jelenlegi és a várható forgalom közötti összefüggés (2010-es az utolsó hivatalos mérés)
- Szabályozott eljárás e-ÚT 06.03.13.
- Nagyon sok bizonytalansági faktorral

(Mikro- és makrogazdasági folyamatok becslése, amely kihat a közúti áru fuvarozás nagyságának megállapítására)

Pályaszerkezet méretezése

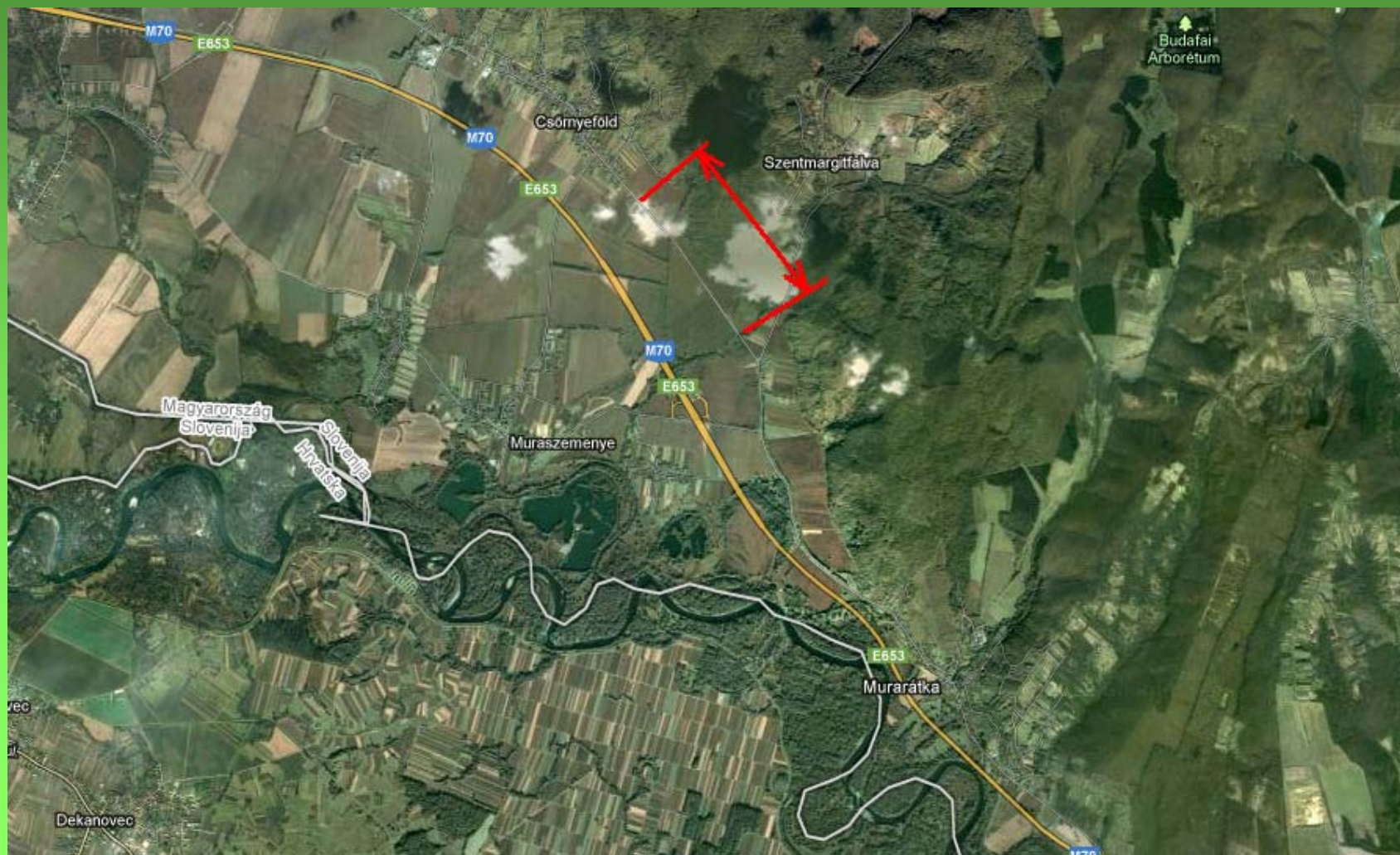
- Katalogizált típus-pályaszerkezeti rendszerre épül az e-ÚT (egyszerű és könnyen kezelhető)
- Becsült forgalomnagyság és forgalom-összetétel alapján ismétlődési számra (Vesič-Saxena vagy dr. Liptay András)
- A pályaszerkezeti vastagság becsült méretezése (e-ÚT 06.03.15. 3. táblázat)

Vizsgált szakaszok

- 7538. sz. út (1999)
- Vecsési körforgalom (2011)

7538. sz. út

7538. sz. út

- 4 próbaszakasz ebből 3 betonburkolatú

Leromlási jellemzők:

Mikro- és makroérdesség

Repedések

Törések

2 fésűs és 1 mosott

Most inkább mosott textúrára emlékeztet
mindhárom szakasz

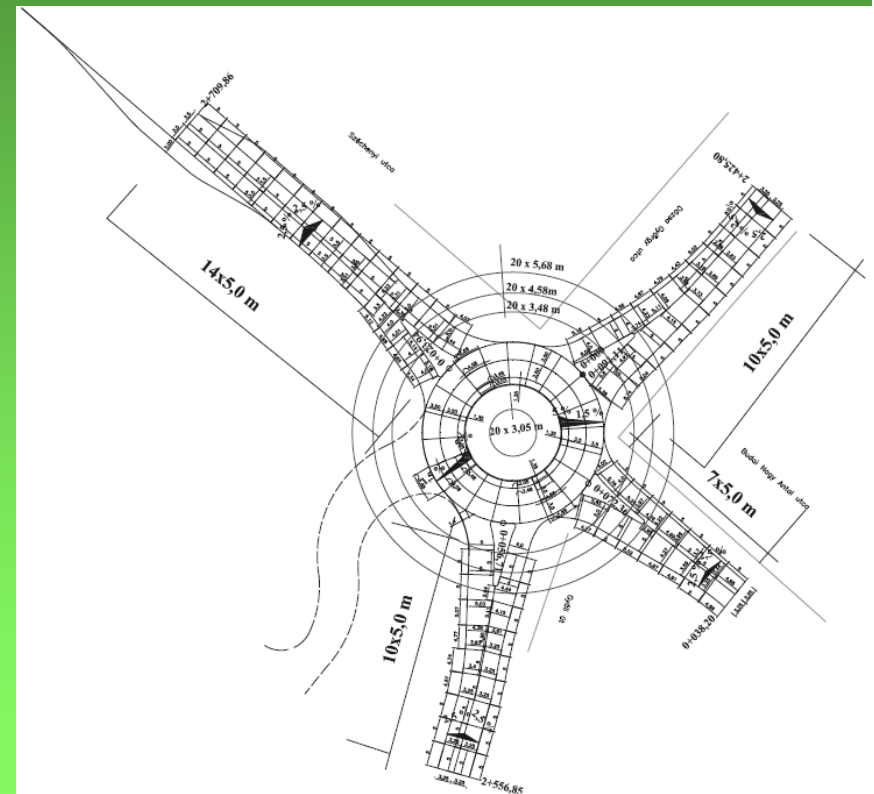
03/08/2012 12:42

03/08/2012 12:45

A körforgalom

- Egyenes szakaszok
- Íves szakaszok

Egyenes szakaszok

- Összehasonlítás a 7538. sz. úttal
2 szakasz fésűs felületképzésű eredetileg

Leromlási jellemzők:

Mikro- és makroérdesség

Hámlások

Kopások

Törések

Forgalom-összetétel

Hasonló mértékű leromlás tapasztalható, mint a próbaszakaszokon.

(Tehergépjárművek és buszok)

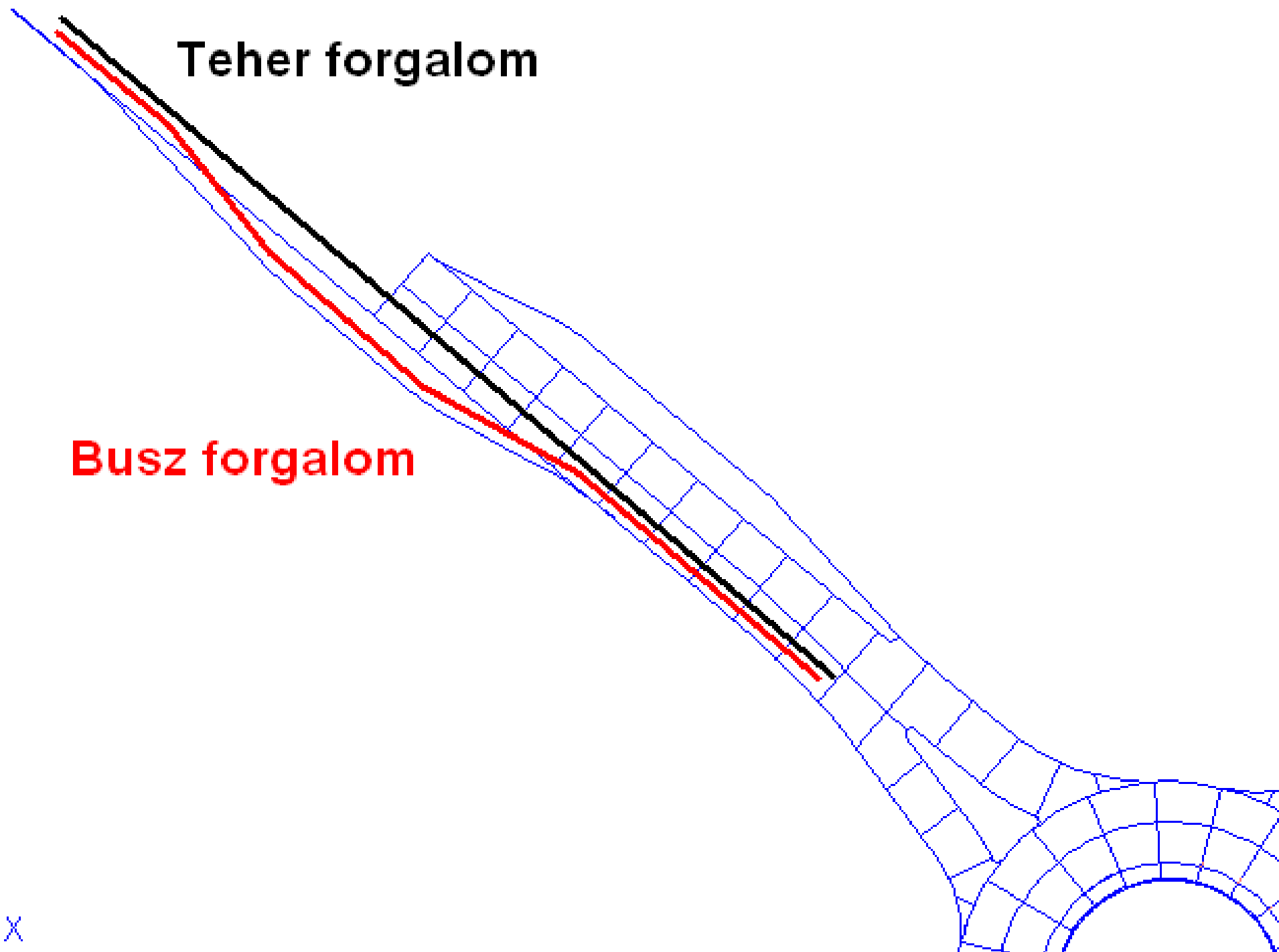
- Buszöböl szerepe

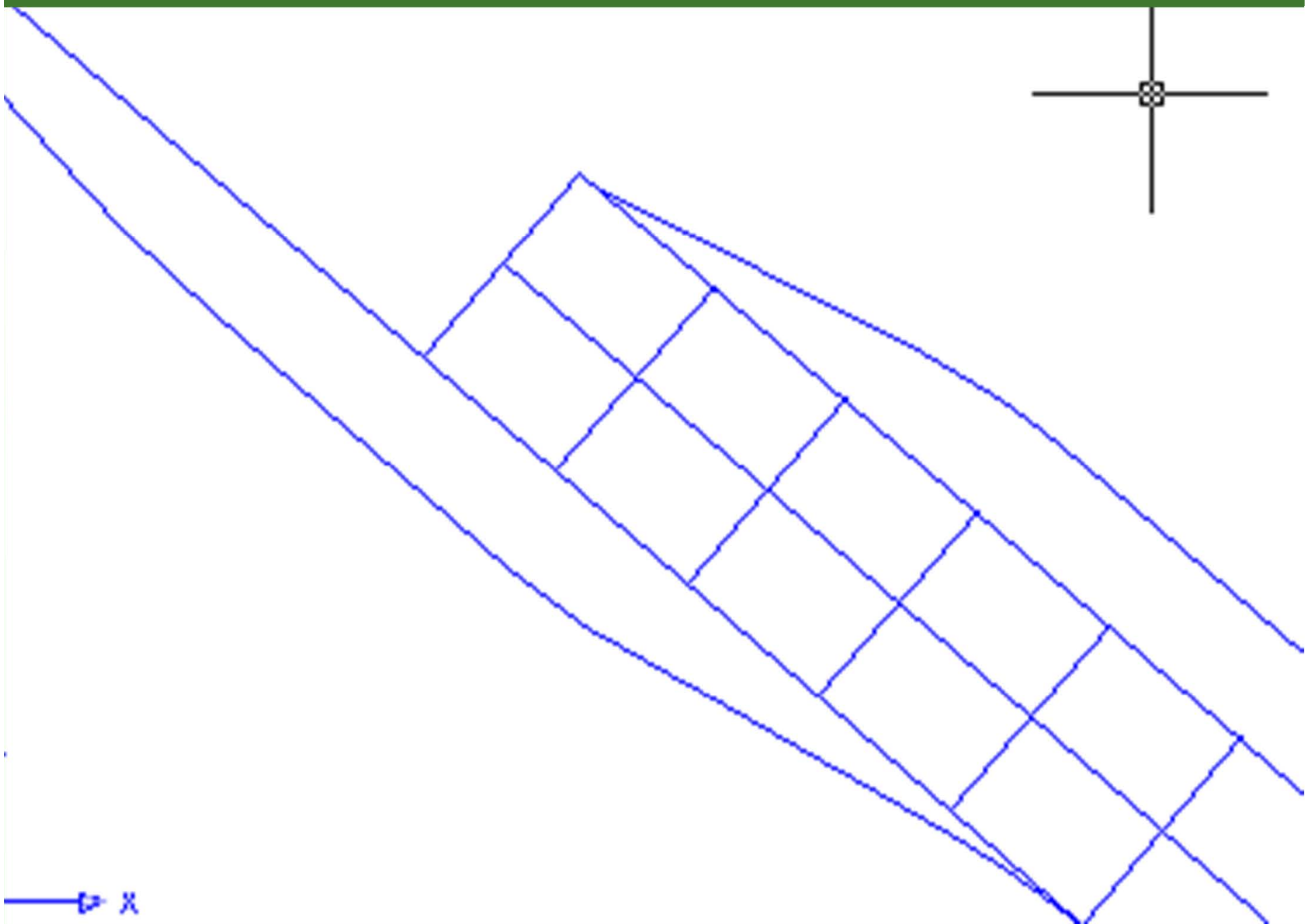
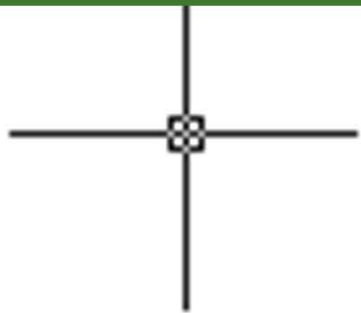
A busz koptató hatása mérhető!

Teher forgalom

Busz forgalom

→ X

Egyenes szakaszok leromlási mutatói

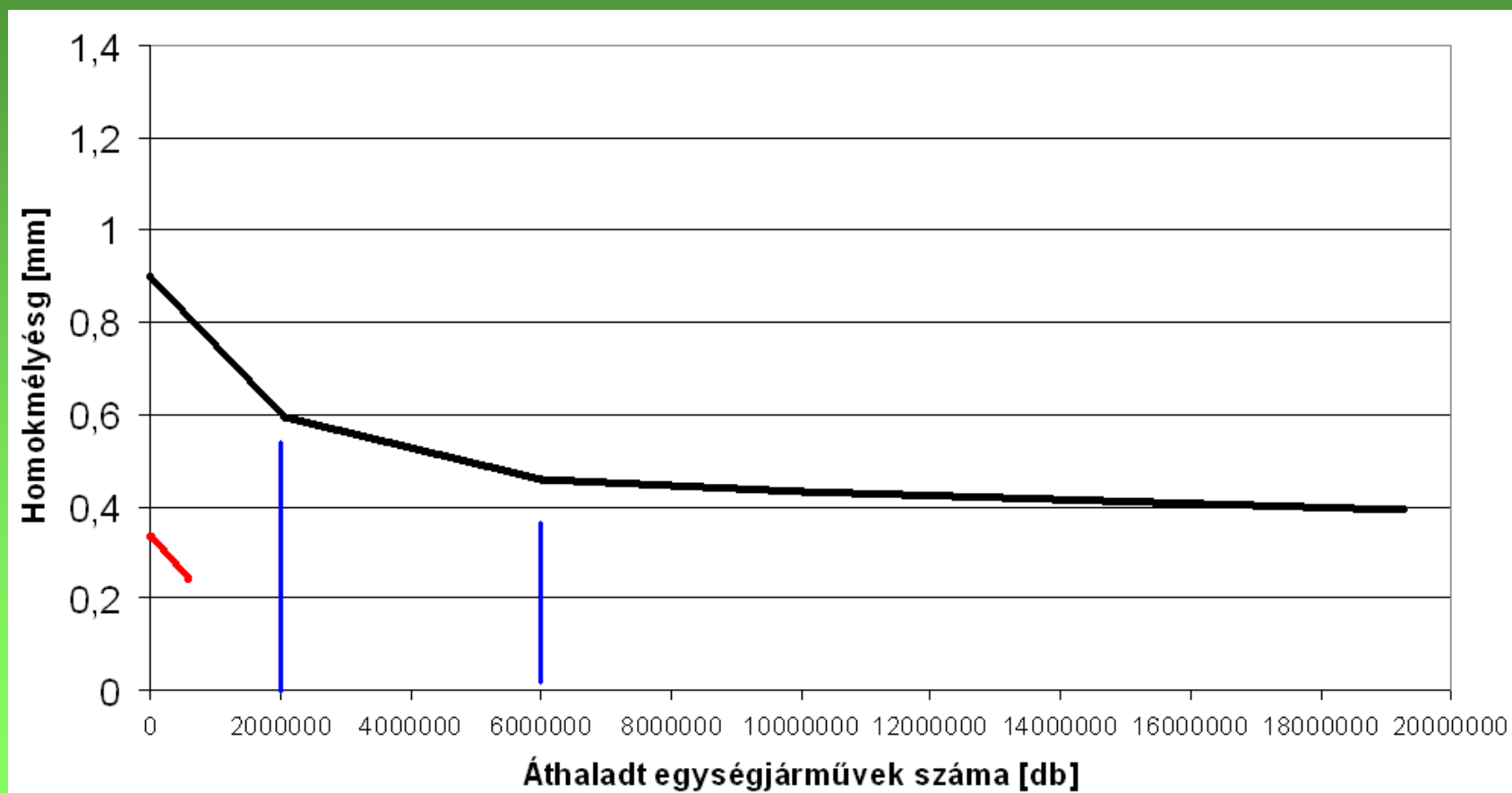
- Mikroérdesség
(Éves ciklus a következő hónapban)
- Makroérdesség

Féléves mérések alapján:

6744 db busz 0,06 mm kopást okozott

azaz 1 db busz $8,89 \cdot 10^{-6}$ mm-t koptat

Egyenes szakaszok makroérdességi leromlása

Íves szakaszok

- Milyen igénybevételek?
- Hol?

Kiselemes burkolaton jól látszik az igénybe-vétel, mivel az anyaga nem erre az igénybevételre lett tervezve (Győr).

11/09/2012 18:57

Milyen igénybevételek?

Fordulás – ívben haladás

Gördülés és csúszás

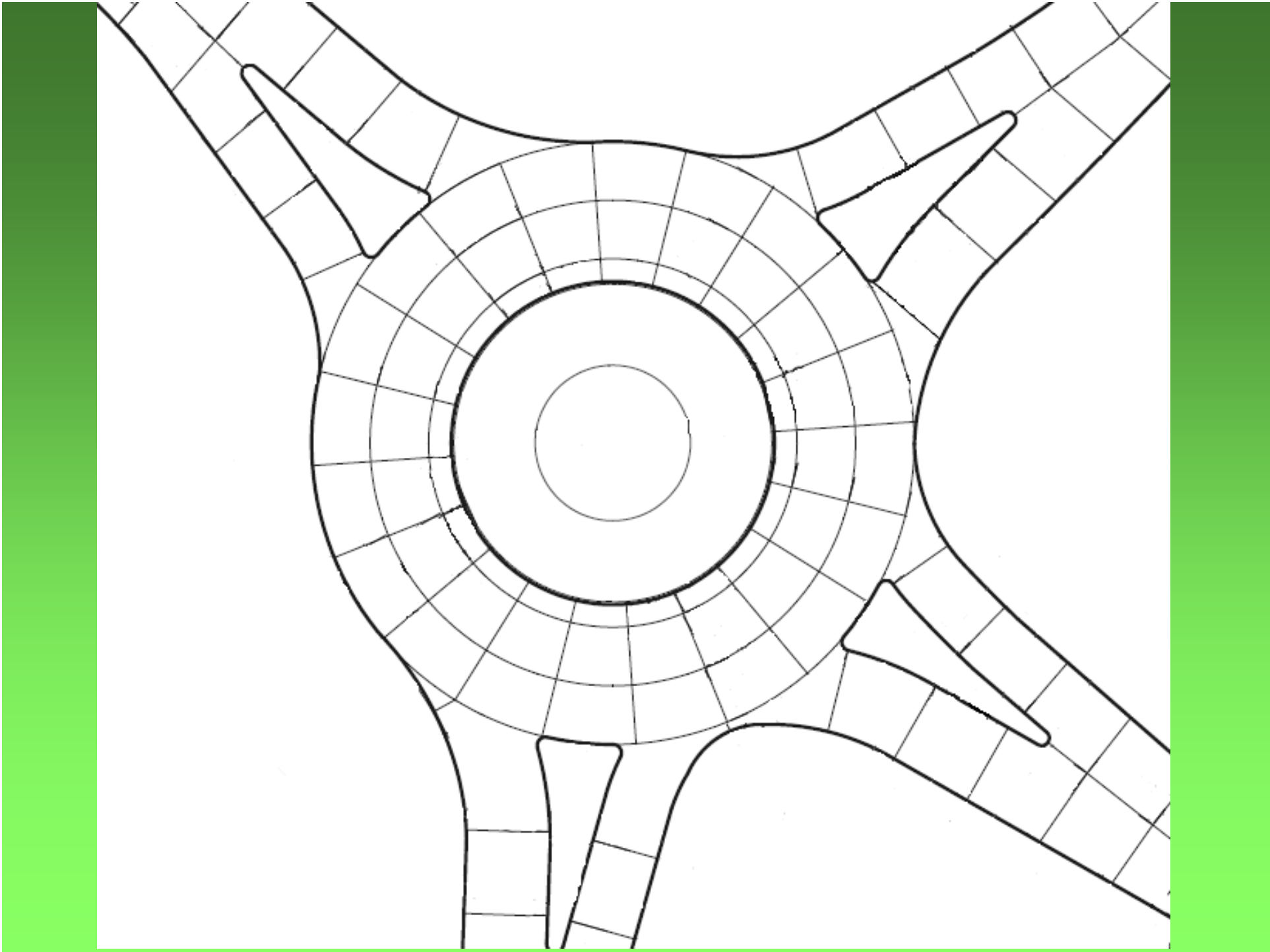
Túl kicsi ívsugárban nő a csúszás mértéke, ami meglátszik a burkolaton.

Hol?

Jól elkülöníthető igénybevételi szakaszok a körben

- Tehergépjármű
- Busz+tehergépjármű
- Busz
- Személygépkocsik+ 7,5 t. alatti tehergépkocsik

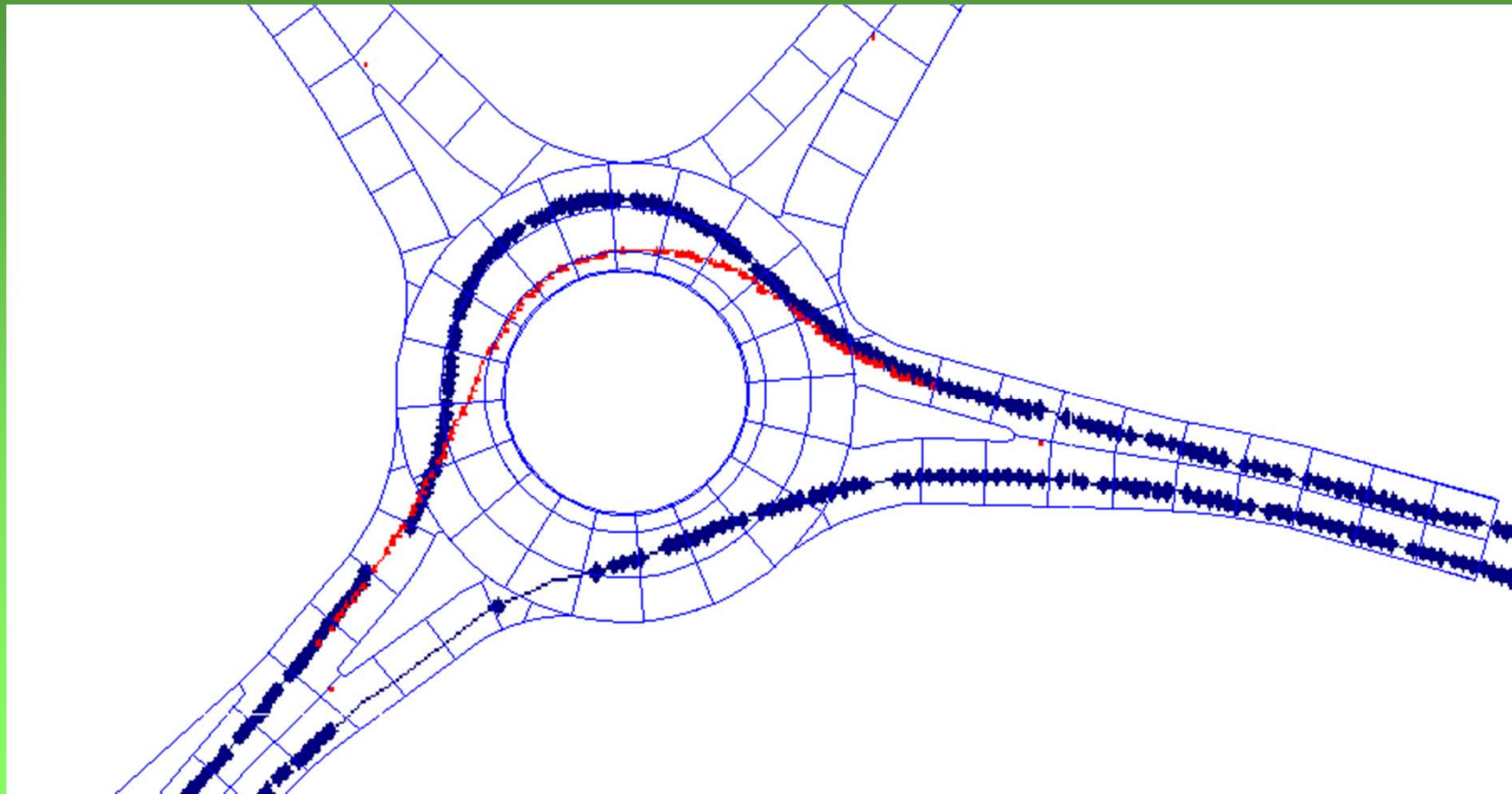
Hol és hogyan?

- Tehergépjármű egyenes mozgás
- Tehergépjármű íves mozgás
- Busz egyenes mozgás
- Busz íves mozgás
- Tehergk. egyenes + busz íves mozgás
- Tehergk. íves + busz egyenes mozgás
- Tehergk. íves + busz íves mozgás

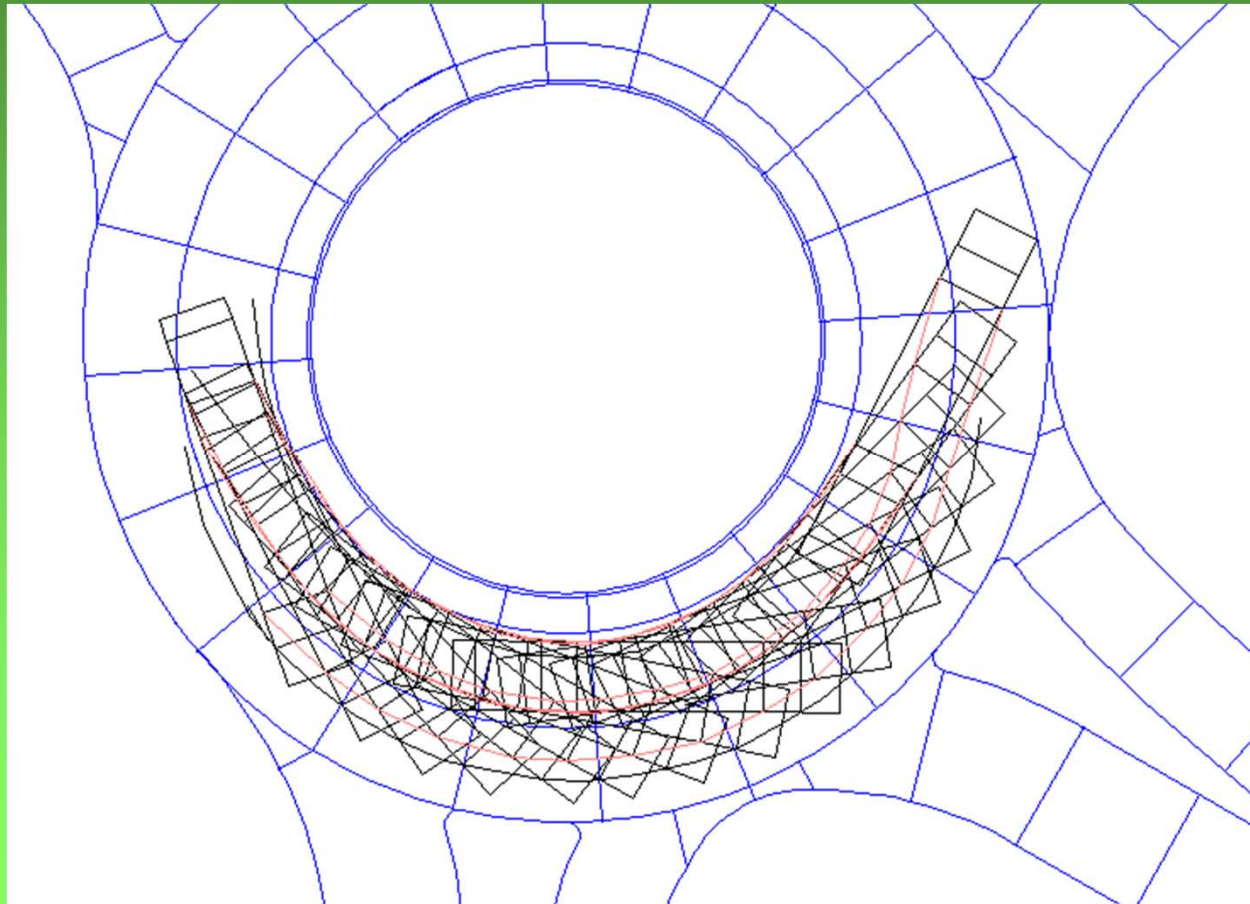
Mérési pontok helyének kijelölése

- Gyorsan visszakereshető (de ne legyen a burkolaton jel és a burkolatban „idegen” tárgy)
- Táblaszéltől 1 méterre
- Meghatározza a táblakiosztás
(véletlenszerű a forgalom mozgásához képest)

Mozgások GPS-el

Mozgások Cad-ben

Leromlások a köríven

	Rontási arány tengelyenként [jellemző érték rontás/áthaladt tengely]
7538. sz. út	
SRT	$3,6 * 10^{-8}$
Homokmélység	$1,6 * 10^{-6}$
Körforgalom körpálya	
SRT	$4,5 * 10^{-5}$
Homokmélység	$8,5 * 10^{-3}$

Belső járható ív

- Kialakítás
- A tervezés feladata a minőség előírása?

Alapanyag és minőségi követelmények

Monolit vagy előre gyártott kiselemes

Csak nehéz teherforgalom veszi igénybe!

A photograph showing a concrete curb with a vertical crack and a horizontal crack. Below the curb is a brick-paved area. The image is taken at night or in low light, as indicated by the timestamp.

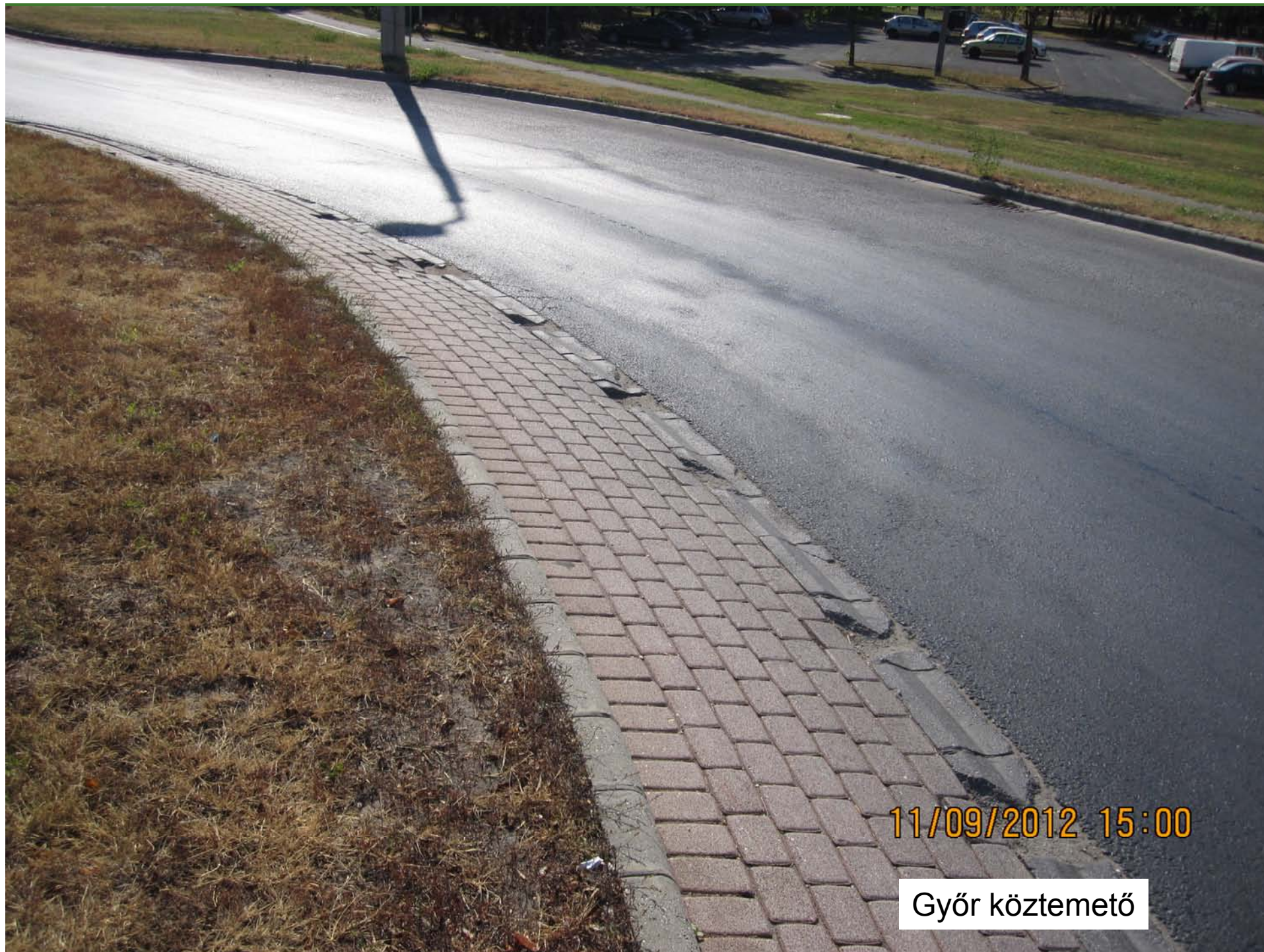
12/04/2012 19:08

Vecsés kiselemes

11/09/2012 11:47

Nyúl monolit járható gyűrű

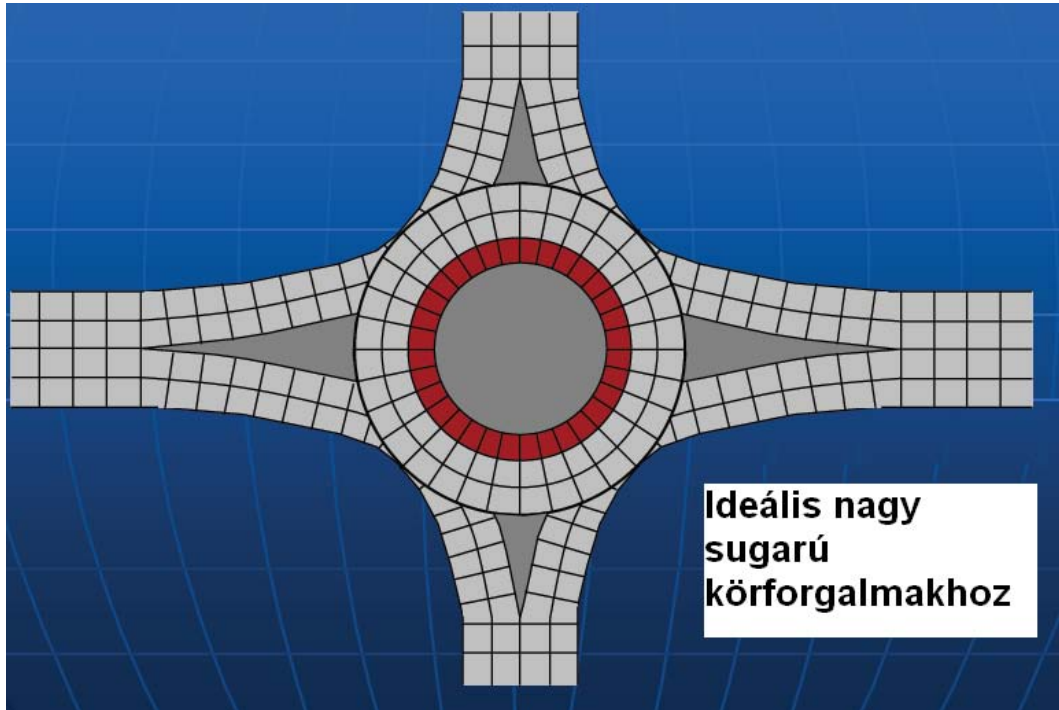

11/09/2012 15:00

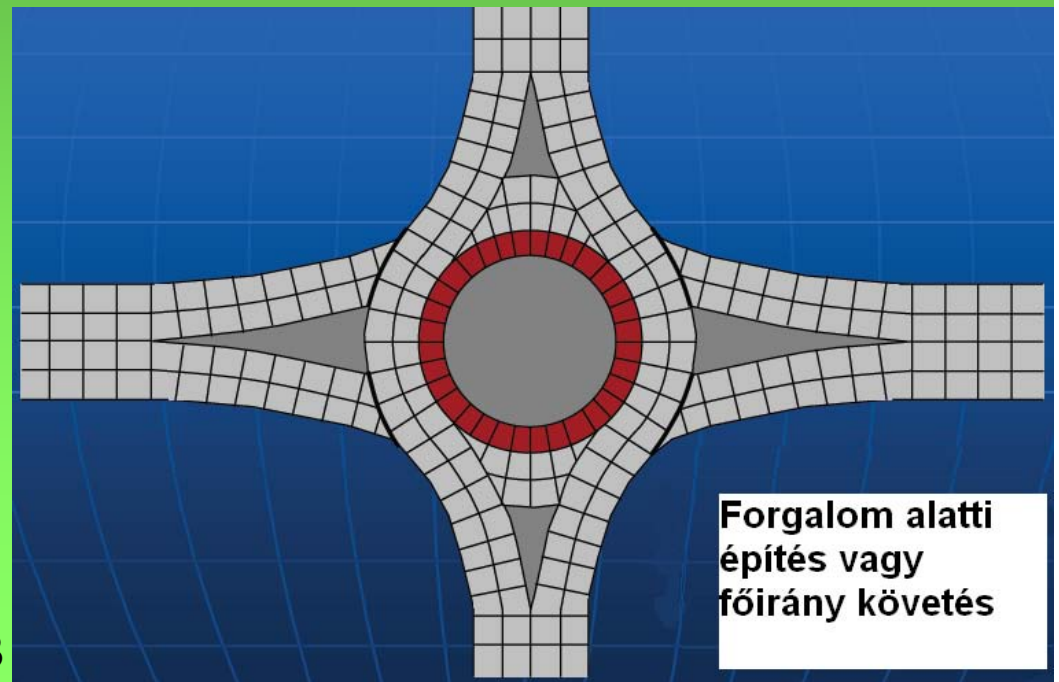
Győr köztemető

Táblakiosztás

- A természetes formaválasztás
- Mire tervezzünk?
- Hogyan célszerű?

**Ideális nagy
sugarú
körforgalmakhoz**

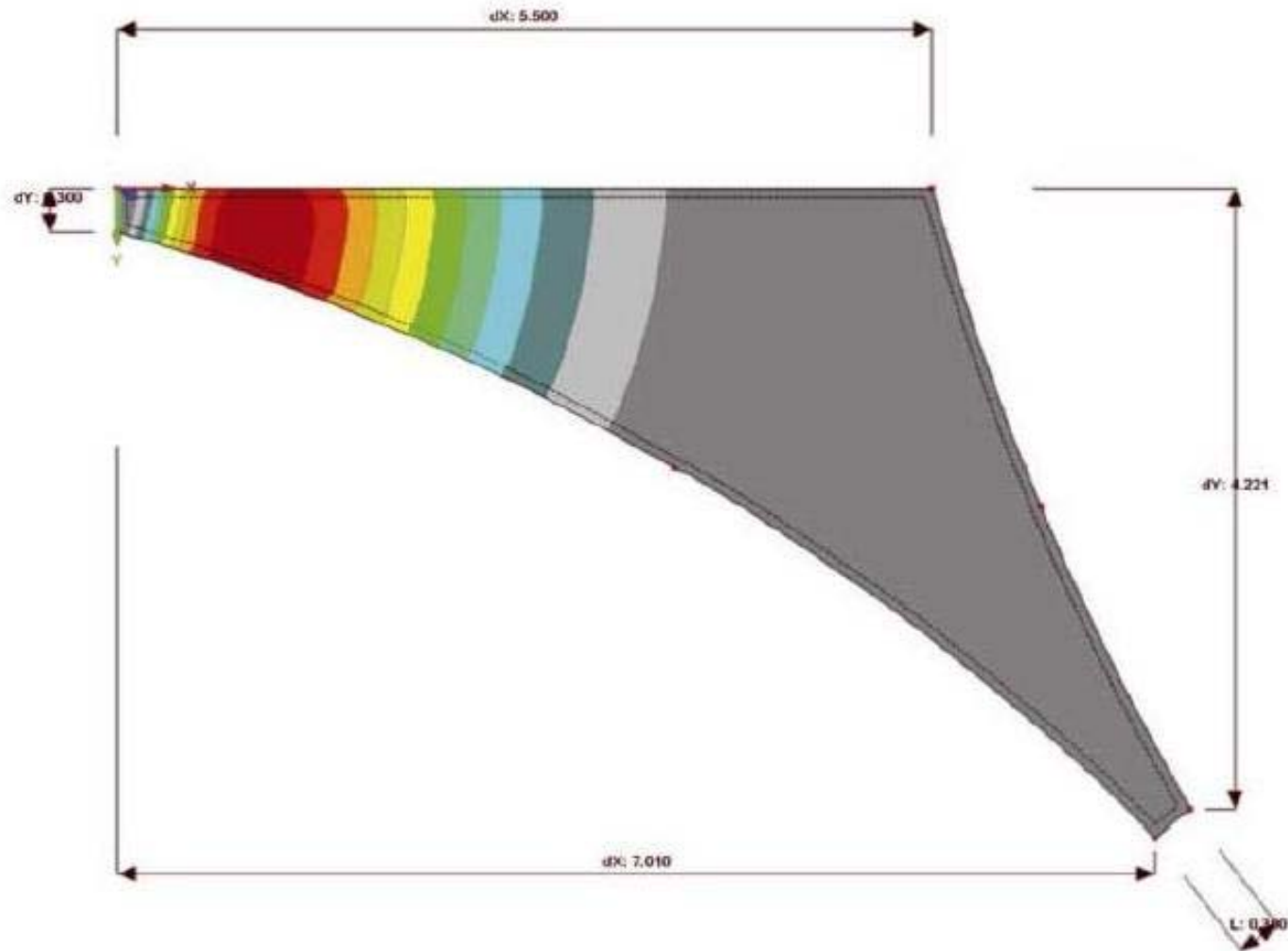
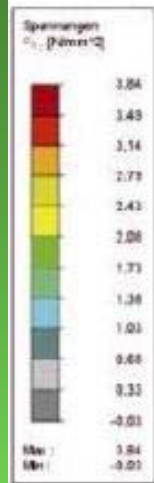

**Forgalom alatti
építés vagy
főirány követés**

Forrás: Steve Waalkes, P.E.; RA054B

teherforgalom 1: Forgalmi teher
Sigma-1- 3,84 N/mm²

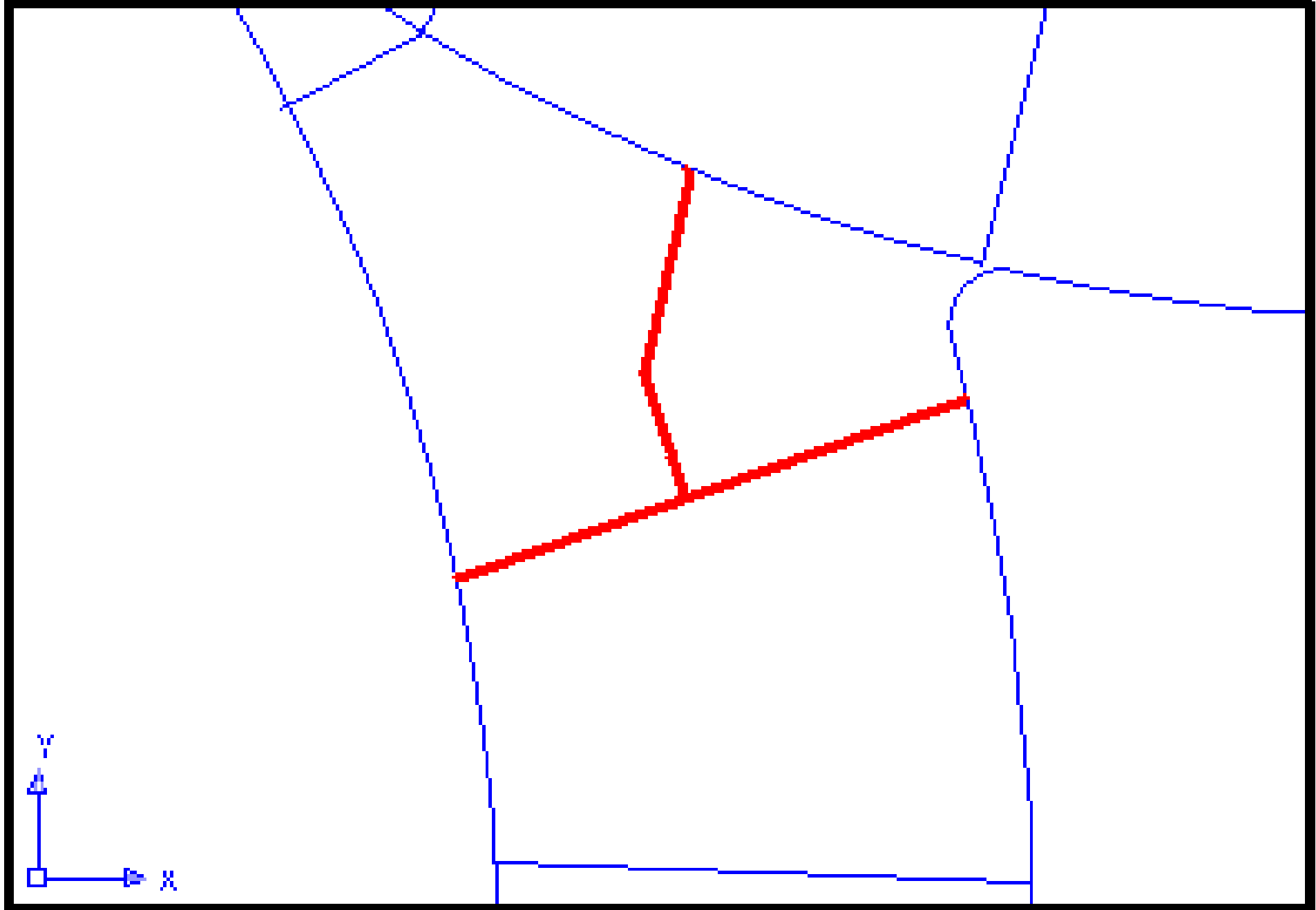
Z irány

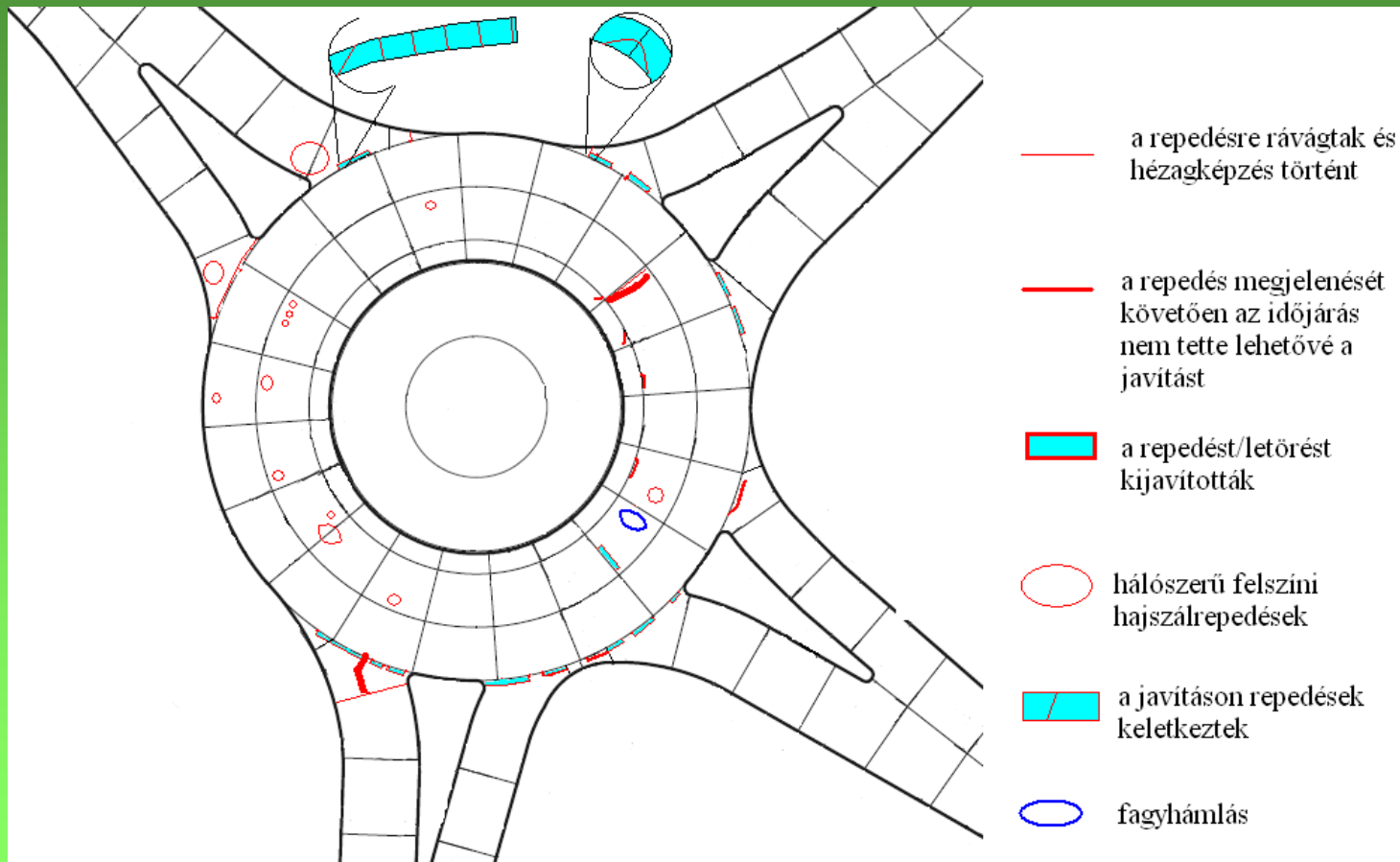
Max Sigma-1,-: 3.84, Min Sigma-1,-: -0.03 [N/mm²]

Forrás: Prof. Blab – WTU - 2005

Összefoglaló ábra az észlelt hibákról

A gyors leromlás okai

1. A legalacsonyabb ár a legdrágább megoldás!
2. A tapasztalatot meg kell fizetni!
  - vagy előre magasabb bekerüléssel
  - vagy utólag a gyorsabb leromlás miatt

Köszönet

„Települések útburkolat gazdálkodási modelljének kiegészítése - az első hazai betonburkolatú körforgalom leromlási modelljének kidolgozása” című doktori kutatást

a TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0010 projekt keretében sikerült elkezdeni.

Köszönöm a figyelmüket!